

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

De wandelende noot

De Kaukasische vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia*) is een boom die steeds meer wordt aangeplant in gemeentelijke parken en plantsoenen. Daar groeit hij betrekkelijk snel uit tot een forse boom tot 30 meter hoog. Nog opvallender is de minstens zo grote breedte. De boom lijkt vaak net zo breed als hoog en krijgt

Vleugelnoot met lange hangende vrouwelijke katjes.
Foto Aad van Diemen.

daardoor een koepelvorm. De grote bladeren zijn geveerd met 7 tot 21 blaadjes die tegenover elkaar staan. Het meest kenmerkend zijn de lange hangende vrouwelijke katjes, waaraan de vruchten komen. Ze lijken wel een feestversiering. Zie foto. Die hangende vruchtslingers en het geveerde blad maken de boom onmiskenbaar.

De boom wordt vaak aangeplant langs watergangen, waar hij zeer goed gedijt. Dat uit zich ook in uitbundige wortelopslag die extreme vormen kan aannemen. Mijn kleinkinderen wonen in de stad Groningen in de wijk Zonland waar ook vleugelnoten staan. Rond de stam van zo een boom is in één jaar een heel bos van drie meter hoge bebladerde staken ontstaan waarin de kinderen een complete, goed verborgen, hut hebben kunnen bouwen, inclusief een steiger naar het water.

Ook in Breda in het Zaaipark en langs de Vredenburgsingel kun je deze opslag zien, zij het zonder

hut en kleinkinderen. Elk jaar maaien of zagen de betreffende gemeenten de opslag weg en elk jaar komt het weer op en wandelt ook een stukje verder. De Kaukasische vleugelnoot zaait zich ook uit. Uit heel Nederland zijn meldingen en de soort is aan het inburgeren, vooral in het stedelijk gebied. Oorspronkelijk is hij afkomstig uit de Kaukasus en al in de 18de eeuw hier naartoe gehaald. Hij behoort tot dezelfde familie als de okkernoot, die iedereen walnoot noemt. De bladeren van die soorten lijken wel op elkaar. De vruchten minder. Die van de vleugelnoot zijn zo groot als een boon en voorzien van vleugels. Daar komt dus ook de Nederlandse naam vandaan. De wetenschappelijke soortnaam 'Pterocarya', betekent precies hetzelfde: ptero = vleugel; carya = noot. De soort aanduiding 'fraxinifolia' betekent: met blad als een es. Mij zijn geen insecten bekend die leven van de vleugelnoot, maar dat is waarschijnlijk een kwestie van tijd.

Aad van Diemen – natuurgids IVN Mark en Dongen

Markandalletjes

* Kwakkelend weer, toch meer zingende vogels. Die voelen het aan hun water!

* Klassieker zondag 5 feb: de IVN Landschapswandeling door de landgoederen, Strijbeekse Heide, Chaamse Beekdal. Ca 20 km. 10-16u30. Om het eeuwenoude landschap van lanen, dreven, Baronnen en kwelherstel te lezen. Inspanning geeft ontspanning. Zelf bammetje mee. Aanmelden via website IVN Mark&Donges.

* In najaar Vlaams kampioenschap 'zeisen'! Deelnemers uit Brabant gezocht! Uitdaging, slijp de zeisen! Nog half jaartje om te trainen voor podiumplaats. Organisatie Natuurpunt Markvallei (Klapekster).

* Nu ook ooievaar op nest Oostpolder (Etten-Leur). Vorig jaar vier jongen opgeschrikt door ballonvaarder. De vierde kwam gelukkig na paar dagen nog terug. Bij Hondsdonck eentje helaas niet. West Brabantse Vogelwerkgroep heeft ballonverhuurders aangeschreven. Om nieuwsgierigheid van piloot te bedwingen!

Nestkast timmeren goed voor vogels
EN heel leuk bij Klapekster

* Na vogelgriepdrama vorig jaar in Markdal nog geen nieuwe ooievaars op nest van SBB boerderij. Spannend afwachten.

* Groencafé van Markkant-Milieudefensie over bomen was overvol succes! Veel bomen over bomen, er worden er te veel doorgezaagd! Vraag aan gemeente voor meer bescherming.

* Bescherming weidevogel-kuikens. Lezing donderdagavond 9 februari. 20u. De Wegwijzer. Steendorpstraat 2. Breda. Kuikenbescherming kan echt samen met moderne landbouw! West Brabantse Vogelwerkgroep.

* Land van Ons groeit door. Nu ruim 22.000 leden met ca 250 ha grond voor biologisch boeren. Leden kopen agrarische grond per m2 voor duurzame boer, biodiversiteit en landschap. Zelf doen gaat sneller dan via overheid. Land van Ons zoekt nog meer grond juist in Brabant, en ... Markdal!

* Tweede Kamer die Landbouw en Natuur agendeert brief Natuurplein de Baronie aan Minister Christianne van der Wal. Door stikstof maar 17 % overlevingskans Ulvenhoutse Bos in 2030, is verstikkend!

* Tuinvogeltelling trok jeugdige nestkastentimmeraars, pannenkoeketers, vele wandelaars en toegbezoekers in Klapekster van Natuurpunt Markvallei.

* Bleeke Heide: Kleine (en daarom bijzondere) Rietgans, vijftientig Wintertalingen (Bob van Vree). Honderd keer zo veel Kolganzen (Ted Overmeer) die Bleeke Heide nu ontdekt hebben! Merkske: vijf Koperwieken, deze winter nog bijna niet gezien (Jan Adams), één Bokje, bijna nooit te zien (Ted Overmeer). Markdal: IJsvogels (Kees Kammeraat, Ria Lambregts). Vier Brandgansjes (Jarek van Houten). Rooskensdonk tweeëntwintighonderd Brandganzen. (Rutger van Ouwkerk). Baas boven baas! Wat een beleving!

**Brandgansjes, vier, acht of tweeëntwintighonderd, altijd mooi
Foto: Ria Lambregts**